

การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน
ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย

The Service Activity for Community Affecting Effectiveness
Fix it Center Administration of the Colleges under the Office of Chiang Rai
Vocational Education Commission

เจษฎากรณ์ รียอง
Chasadakorn Riyong
นริศรา เสือคล้าย
Narissara Suaklay
วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
Educational Administration, University of Phayao
E-mail: markloveter007@gmail.com

Received: 5 April 2025; Revised: 23 April 2025; Accepted: 23 April 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนมีจำนวน 2 กิจกรรม คือ บริการซ่อม (Repair) และบริการพัฒนา (Top Up) มีความสัมพันธ์พหุคูณกับประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีขนาดเท่ากับ 0.785 มีค่าอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.616 โดยทั้ง 2 กิจกรรมสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงรายได้ และ 4) การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ได้ร้อยละ 61.60 อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 4.036 - 0.096(X_1) + 0.173(X_3)$ และสมการพยากรณ์ในรูปมาตรฐาน คือ $\hat{Z} = -0.642(Z_{x1}) + 0.261(Z_{x3})$

คำสำคัญ: การบริการชุมชน, ประสิทธิภาพการบริการงาน, ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน

Abstract

This research article aims to 1) study the community Fix it Center service of educational institutions, 2) study the effectiveness of the community Fix it Center administration of educational institutions, 3) study the relationship of the community Fix it Center service that affects the effectiveness of the community Fix it Center administration of educational institutions, and 4) create an equation to predict the effectiveness of the community Fix it Center administration of educational institutions under the Office of Chiang Rai Provincial Vocational Education. This research is a quantitative research. The sample group totaling 226 people. The instrument used is a questionnaire. The statistics used for data analysis are frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results of the study found that 1) the community Fix it Center service was at a high level overall, 2) The effectiveness of the administration of the community Fix it Center was at a high level overall, 3) The community repair center service that affected the effectiveness of the administration of the community Fix it Center was 2 activities: repair service and development service. (Top Up) has a multiple relationship with the effectiveness of the administration of the community Fix it Center with statistical significance at the .05 level, with a size of 0.785 and a predictive power of 0.616. Both activities can jointly predict the effectiveness of the administration of the community Fix it Center of educational institutions under the Office of Vocational Education, Chiang Rai Province. And 4) The service of the community Fix it Center can predict the effectiveness of the administration of the community Fix it Center by 61.60 percent with statistical significance at the .05 level as the prediction equation in the form of raw scores, which is $\hat{Y} = 4.036 - 0.096(X_1) + 0.173(X_3)$ and the standard form prediction equation is $\hat{Z} = -0.642(Z_{x1}) + 0.261(Z_{x3})$

Keywords: Community Service, Effectiveness of Management, Fix it Center

บทนำ

ปัจจุบันโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว องค์กรจึงต้องมีการพัฒนาเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง จึงกำหนดนโยบาย/ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับศักยภาพ และบริบทของเขตพื้นที่ พัฒนานักเรียนนักศึกษาสู่การมีงานทำ มีรายได้จากการประกอบอาชีพ เพื่อตอบสนองเศรษฐกิจในกลุ่มอาเซียน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 ที่มุ่งเน้นในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เพื่อเป็นการยกระดับวิชาชีพให้สูงขึ้น และเหมาะสมกับความต้องการของสถานประกอบการ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการจัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม และสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้เห็นชอบในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนแบบถาวร เพื่อให้บริการประชาชนเป็นแบบถาวร โดยตั้งที่วิทยาลัยเทคนิคจำนวน 80 ศูนย์ และในปี พ.ศ. 2561 ได้พิจารณาศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนของสถานศึกษาให้เป็นศูนย์แบบถาวรเพิ่มขึ้น จำนวน 20 ศูนย์ รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 100 ศูนย์ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562)

ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center for Community) เป็น 1 ใน 16 ข้อ เพื่อสนองนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ที่ให้ความสำคัญและส่งเสริม สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบัน การจัดกิจกรรมบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ประกอบกิจกรรม 3 กิจกรรม ได้แก่ 1. บริการซ่อม (Repair) เครื่องมือ/เครื่องจักรกลการเกษตร ยานพาหนะ เครื่องใช้ไฟฟ้า/เครื่องใช้ในครัวเรือน และอื่น ๆ โดยมีการออกใบรับงานซ่อม วิเคราะห์อาการเสีย ดำเนินการซ่อม รายงานผลการซ่อม และให้คำแนะนำวิธีการใช้ การดูแลรักษาต่อผู้รับบริการ 2. บริการสร้าง (Build) อาชีพใหม่หรือต่อยอดอาชีพ โดยมีการสำรวจอาชีพตามความต้องการของชุมชน จัดทำหลักสูตรอาชีพ หลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการ และจัดอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ หรือครู ร่วมกับนักเรียน นักศึกษา และ 3. บริการพัฒนา (Top Up) ผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยครูนำนักเรียน นักศึกษาไปศึกษาเรียนรู้ และนำเทคโนโลยีหรือสร้างนวัตกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานคุณภาพ (สำนักความร่วมมือ, ม.ป.ป.)

ปัจจุบันพบว่า การดำเนินงานกิจกรรมศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ยังไม่บรรลุตามประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ โดยมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนทรัพยากร การขาดแคลนอุปกรณ์และวัสดุที่ใช้ในการซ่อมแซม อาจทำให้การดำเนินโครงการไม่ราบรื่นงบประมาณที่ไม่เพียงพอสำหรับการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) และเป็นประโยชน์ในการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 35 คน และครูจำนวน 482 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 517 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 8 แห่ง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp.608-609) ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 13 คน และครูจำนวน 213 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 226 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามตำแหน่ง (Stratified Random Sampling) แล้วนำมากำหนดสัดส่วนตามจำนวนประชากรผู้บริหารและครูของแต่ละสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และสถานศึกษาที่สังกัด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย การบริการ จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่ 1) บริการซ่อม (Repair) 2) บริการสร้าง (Build) และ 3) บริการพัฒนา (Top Up) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีข้อรายการจำนวนทั้งสิ้น 14 ข้อ โดยมีการกำหนดค่าคะแนนของการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ประสิทธิภาพการบริหารงาน

จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1 สภาพทั่วไปของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน 2 กระบวนการ 3 การรายงานผล และ 4 ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีข้อรายการจำนวนทั้งสิ้น 35 ข้อ โดยมีการกำหนดค่าคะแนนของประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เป็น 5 ระดับ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน และประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย เพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนและประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดให้ตรงกับเนื้อหาแล้วนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไขเนื้อหา และการใช้ภาษา จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่
5. นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Item Objective Congruence: IOC) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 ไว้ใช้ และแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
6. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพะเยา จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.872 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับและขั้นตอน ดังนี้

- 1) นำหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ไปขออนุญาตจากผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการนัดหมายกำหนดการเก็บรวบรวมแบบสอบถามใช้ระยะเวลา 15 - 20 วัน

3) ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามไปจำนวน 226 ชุด ได้รับกลับคืนมา 226 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล

1.1) นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ในการตอบ

1.2) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1.3) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

1.4) วิเคราะห์ระดับการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวมทุกด้าน จากนั้นทำการแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การแปลผลของบุญชม ศรีสะอาด (2560) มีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.5) วิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวมทุกด้าน จากนั้นทำการแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การแปลผลของบุญชม ศรีสะอาด (2560) มีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาว่ามีตัวแปรพยากรณ์หรือตัวแปรต้นตัวใดบ้างที่ร่วมกันทำนาย หรือพยากรณ์ หรืออธิบายการผันแปรของตัวแปรเกณฑ์หรือตัวแปรตามได้

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)

การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)	n=226		ระดับ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. บริการซ่อม (Repair)	4.06	1.30	มาก	2
2. บริการสร้าง (Build)	4.09	0.65	มาก	1
3. บริการพัฒนา (Top Up)	3.56	0.52	มาก	3
รวมเฉลี่ย	3.90	0.82	มาก	

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริการสร้าง ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.65) รองลงมา คือ บริการซ่อม ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 1.30) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บริการพัฒนา ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.52)

2. วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)

ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)	n=226		ระดับ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. สภาพทั่วไปของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)	4.56	0.44	มากที่สุด	2
2. กระบวนการ	4.31	0.54	มาก	3
3. การรายงานผล	4.57	0.47	มากที่สุด	1
4. ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน(Fix it Center)	3.93	0.62	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.34	0.52	มาก	

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และระดับมาก 2 ด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรายงานผล ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ สภาพทั่วไปของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.44) และ กระบวนการ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.62)

3. วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พหุคูณ และอำนาจการพยากรณ์ของการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) กับประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย

Model	R	R Square	Adjusted R Square	F	Sig.
1	0.748	0.560	0.558	284.629	.000*
2	0.785	0.616	0.613	32.947	.000*

หมายเหตุ: *P < .05

จากตารางที่ 3 เมื่อวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยการนำตัวแปรพยากรณ์หรือตัวแปรต้นเข้าทีละตัว แล้วเลือกโมเดลสุดท้ายที่ทำนายได้มากที่สุดพบว่าโมเดลที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) จำนวน 2 กิจกรรม คือ บริการซ่อม (Repair) (X_1) และบริการพัฒนา (Top Up) (X_3) มีความสัมพันธ์พหุคูณในเชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 0.785 มีค่าอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.616 หมายความว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ทั้ง 2 กิจกรรม สามารถ

ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงรายได้ร้อยละ 61.60

4. วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 4 แสดงค่าสถิติตัวแปรพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย

ตัวแปรพยากรณ์		B	β	SE. _B	t	P
บริการซ่อม (Repair) (X_1)		-0.096	-0.642	0.007	-14.129*	.000
บริการพัฒนา (Top Up) (X_3)		0.173	0.261	0.030	5.740*	.000
ค่าคงที่		4.036		0.122	33.207*	0.000
R = 0.785	R ² = 0.616	R ² _{adj} = 0.613		S.E. _{est} = 0.115		

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ของตัวแปรพยากรณ์ (การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)) ทั้ง 2 ตัวแปร กับตัวแปรเกณฑ์ (ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)) มีค่าเท่ากับ 0.785 และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.616 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 2 ตัวแปร ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ได้ร้อยละ 61.60 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ 0.115 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 4.036 - 0.096(X_1) + 0.173(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = -0.642(Z_{x1}) + 0.261(Z_{x3})$$

เมื่อเรียงลำดับของปัจจัยการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย จากมากไปหาน้อย พบว่า บริการที่ส่งผลมากที่สุด ได้แก่ บริการซ่อม (Repair) (X_1) ($\beta = 0.642$) ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางลบ รองลงมา ได้แก่ บริการพัฒนา (Top Up) (X_3) ($\beta = 0.261$) ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านบริการสร้าง (Build) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม สร้างอาชีพใหม่หรือต่อยอดอาชีพเดิม ต้องมีการสำรวจอาชีพตามความต้องการของชุมชน จัดทำหลักสูตรอาชีพ

หลักสูตรการเป็นผู้ประกอบการและจัดฝึกอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ หรือครูร่วมกับนักเรียน นักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิโรจน์ สารรัตน์ (2553) เสนอว่าหากผู้บริหารโรงเรียนได้นำเอาแหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างน้อยจากแหล่งเชิงวิชาการ หรือเชิงทฤษฎีและความเป็นผู้รอบรู้แหล่งเชิงนโยบายจากส่วนกลางหรือต้นสังกัด และแหล่งที่เป็นปัญหาความต้องการความคาดหวัง หรือข้อเรียกร้องจากกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในชุมชนมากำหนดเป็นทิศทาง และสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม อย่างเป็นระบบ อย่างชัดเจน อย่างริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ อย่างท้าทายและเป็นไปได้ อย่างคำนึงถึงคุณภาพ อย่างมีส่วนร่วม และอย่างเป็นเหตุเป็นผล แล้วมีการบูรณาการแนวคิดและหลักการทั้งทฤษฎีต่างวัฒนธรรมสังคม และภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสังคมมาใช้ให้เหมาะสมกับยุคสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของประเวศ จันทรงาม (2566) ที่ได้ศึกษาการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it center) สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดย บริการสร้าง (Build) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบที่ 3 การรายงานผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it center) สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ดำเนินงานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินการดำเนินงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) เพื่อให้เป็นหลักเกณฑ์ และแนวทางในการยกระดับมาตรฐานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) แบบถาวร มีระบบการกำกับ ติดตาม นิเทศรายงานผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตามยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2553) เสนอว่าหากผู้บริหารโรงเรียนได้นำเอาแหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างน้อยจากแหล่งเชิงวิชาการ หรือเชิงทฤษฎีและความเป็นผู้รอบรู้แหล่งเชิงนโยบายจากส่วนกลางหรือต้นสังกัด และแหล่งที่เป็นปัญหาความต้องการความคาดหวัง หรือข้อเรียกร้องจากกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในชุมชนมากำหนดเป็นทิศทาง และสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม อย่างเป็นระบบ อย่างชัดเจน อย่างริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ อย่างท้าทาย และเป็นไปได้ อย่างคำนึงถึงคุณภาพ อย่างมีส่วนร่วม และอย่างเป็นเหตุเป็นผล แล้วมีการบูรณาการแนวคิดและหลักการทั้งทฤษฎีต่างวัฒนธรรมสังคม และภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสังคมมาใช้ให้เหมาะสมกับยุคสมัย มีการพัฒนาระบบคิดระบบทำงานเป็นของตนเอง มีความมุ่งมั่นที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน อดทน อดกลั้นในงานทุกด้านที่กำหนดไว้นั้นก็จะทำให้การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สติชัย ปริบุญณากร (2561) การประเมินโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) วิทยาลัยเทคนิคพะเยาได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model) พบว่า ผลการประเมินโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) วิทยาลัยเทคนิคพะเยาผลการประเมินแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้ 1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีความเหมาะสมในระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ เรื่องความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ รองลงมาได้แก่ เรื่องความต้องการจำเป็นของการดำเนินโครงการ และเรื่องความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ตามลำดับ ซึ่งทุกเรื่องผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยมีความเหมาะสมในระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ เรื่องความเหมาะสม

ของวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือรองลงมา ได้แก่ เรื่องความเหมาะสมของงบประมาณ และเรื่องความเหมาะสมของอาคารสถานที่ซึ่งทุกเรื่องผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โดยมีความเหมาะสมในระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ เรื่องการดำเนินการ (Do) รองลงมา ได้แก่ เรื่องการติดตามและประเมินผล (Check) และ เรื่องการวางแผน (Plan) ซึ่งทุกเรื่องผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 4. ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า รายได้ของประชาชนที่ได้รับหลังจากผ่านการฝึกอบรมจากโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) วิทยาลัยเทคนิคพะเยา เพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์การประเมิน 4.2 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) วิทยาลัยเทคนิคพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน 4.3 รายได้ของช่างชุมชนที่ได้รับหลังจากผ่านการฝึกอบรมจากโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) วิทยาลัยเทคนิคพะเยา เพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์การประเมิน

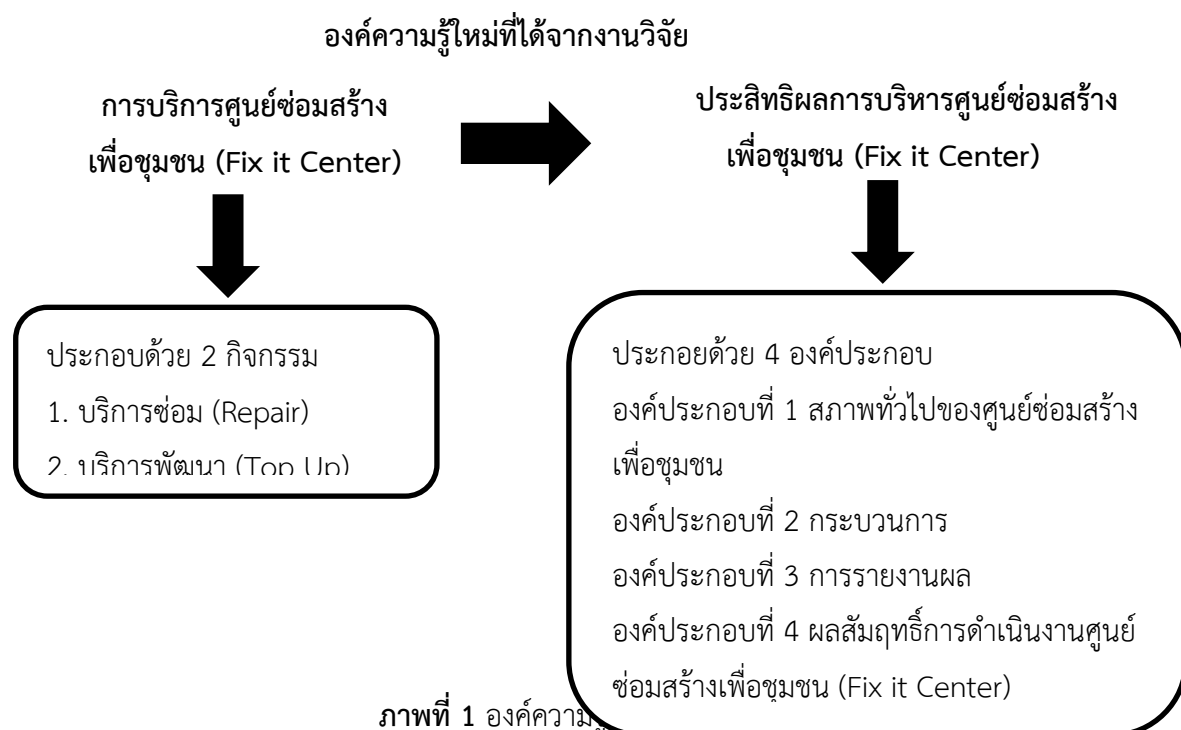
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) จำนวน 2 กิจกรรม คือ บริการซ่อม (Repair) และบริการพัฒนา (Top Up) มีความสัมพันธ์พหุคูณกับประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีขนาดเท่ากับ 0.785 มีค่าอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.616 หมายความว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ทั้ง 2 กิจกรรม สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ได้ร้อยละ 61.60 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ บริการซ่อม (Repair) และบริการพัฒนา (Top Up) ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพและความพึงพอใจของชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ บริการซ่อม (Repair) เป็นหัวใจหลักของศูนย์ เนื่องจากเป็นบริการที่ตอบสนองความต้องการเร่งด่วนของชุมชน และบริการพัฒนา (Top Up) เป็นการต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับศูนย์ ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพของศูนย์และทำให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแคชริยา ศรีวงษา (2563) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนารูปแบบและยกระดับคุณภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center Thailand 4.0) ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย พบว่า (1) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ของนักเรียนและ นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมบริการซ่อม บริการสร้างและบริการพัฒนามีผลการประเมินระดับมากผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ (2) ด้านความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมบริการซ่อม บริการสร้างและบริการพัฒนามีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากผ่านเกณฑ์การประเมินทุกประเด็น จากข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า กลุ่มเป้าหมายได้รับการซ่อมตามเป้าหมาย ช่างชุมชนได้รับการพัฒนาและยกระดับโดยการเพิ่มทักษะจากการฝึกปฏิบัติจริง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า สร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงรายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)

ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย มีการบริการจำนวนทั้งสิ้น 2 กิจกรรม คือ บริการซ่อม (Repair) และบริการพัฒนา (Top Up) ตามลำดับ โดยสามารถพยากรณ์คุณภาพการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 61.60 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ตลอดจนจูงใจกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) เพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง การที่ปัจจัยการบริการทั้ง 2 กิจกรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษา ยังเปรียบเสมือนตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประเวศ จันทรงาม (2566) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it center) สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ บริการพัฒนา (Top Up) บริการซ่อม (Repair) และบริการสร้าง (Build) ร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 66.0 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

องค์ความรู้ใหม่

จากศึกษานี้ สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย สามารถนำไปพัฒนาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนประกอบด้วย 2 กิจกรรม ได้แก่ บริการซ่อม (Repair) และบริการพัฒนา (Top Up) ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัด สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนให้มีประสิทธิภาพได้โดยเน้นการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริม 2 กิจกรรมนี้เป็นหลัก

สรุป

1. การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริการสร้าง (Build) รองลงมา คือ บริการซ่อม (Repair) และบริการพัฒนา (Top up) ตามลำดับ

2. ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 3 การรายงานผล รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 1 สภาพทั่วไปของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ตามลำดับ

3. การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่าโมเดลที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) จำนวน 2 กิจกรรม คือ บริการซ่อม (Repair) (X_1) และบริการพัฒนา (Top Up) (X_3) มีความสัมพันธ์พหุคูณกับประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีขนาดเท่ากับ 0.785 มีค่าอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.616 หมายความว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ทั้ง 2 กิจกรรม สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงรายได้ร้อยละ 61.60

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ประกอบด้วยบริการ 2 กิจกรรม คือ บริการซ่อม (Repair) (X_1) และบริการพัฒนา (Top Up) (X_3) ซึ่งด้านที่มีอิทธิพลสูงสุดคือ บริการซ่อม (Repair) (X_1) ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางลบ รองลงมา คือ บริการพัฒนา (Top Up) (X_3) ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก ตามลำดับ โดยการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ทั้ง 2 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ได้ร้อยละ 61.60 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 4.036 - 0.096(X_1) + 0.173(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = -0.642(Z_{x1}) + 0.261(Z_{x3})$$

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากผลการศึกษาการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) พบว่า บริการพัฒนา (Top Up) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่ต่อยอดผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการนำเทคโนโลยี หรือสร้างนวัตกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่า และส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้ได้รับการรับรองคุณภาพ ซึ่งสภาวะการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และมองการณ์ไกล สามารถประเมินกลยุทธ์ต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ และมีกระบวนการบริหารกลยุทธ์สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

1.2 จากผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า องค์ประกอบที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมพัฒนาให้สถานศึกษามีการจัดทำแผนในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

1.3 จากผลการสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า การบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) จำนวน 2 กิจกรรม สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเรียงลำดับของการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) จากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่ส่งผลมากที่สุด ได้แก่ บริการซ่อม (Repair) รองลงมา ได้แก่ บริการพัฒนา (Top Up) ตามลำดับ ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนากิจกรรมบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) โดยเน้นไปที่การบริการใน 2 กิจกรรมดังกล่าว ให้เกิดแก่ผู้บริหารสถานศึกษาภายใต้สังกัด โดยเน้นด้านการคาดการณ์และการกำหนดอนาคตเป็นสำคัญ เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาในสังกัดต่อไป

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาพัฒนาการบริการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ของสถานศึกษาให้สามารถบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้

2.2 ควรศึกษาวิจัยถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการพัฒนาและยกระดับการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". Educational and Psychological Measurement. 30(3) :pp.608-609.
- สุเทพ ชิตยวงษ์. (2562). คู่มือการประเมินการดำเนินงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center). (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1, 2562). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ.

- แคชรียา ศรีวงษา (2563). การประเมินโครงการพัฒนารูปแบบและยกระดับคุณภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center Thailand 4.0) ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล. 6(1), 80-84.
- ชัยยันต์ ขวัญเกื้อ (2565). แนวทางการบริหารศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน แบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประเวท จันทร์งาม (2566). การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารคณะศึกษาศาสตร์. 11(2), 138-149.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). ผู้บริหารโรงเรียน: สามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 6. ขอนแก่น: คลังน่านวิทยา.
- สถิตย์ ปรีบุญณากร. (2561). การประเมินโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) วิทยาลัยเทคนิคพะเยา ได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). นโยบายและแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.